

POŽIARNE POPLACHOVÉ SMERNICE

Povinnosti občana, ktorý spozoruje požiar, spôsob a miesto ohlásenia požiaru

Každý, kto spozoruje vznik požiaru je povinný:

- pokúsiť sa uhasiť** vzniknutý požiar prenosným hasiacim prístrojom (požiarnym vodovodom - hydrantom), resp. iným spôsobom podľa charakteru hasiacich látok,
- vykonať nevyhnutné opatrenia** na záchranu osôb ohrozených požiarom,
- v prípade, ak nie je možné uhasiť požiar jednoduchými prostriedkami (prenosný hasiaci prístroj, prikrývka a podobne), **požiar neodkladne ohlásiť**: na integrovaný záchranný systém č. tel. **112** alebo **150**

Spôsob vyhlásenia požiarneho poplachu pre občanov Požiarny

poplach sa vyhlasuje v obytnej budove:

- volaním - kričaním „HORI“**, alebo
- zvonením na domové zvončeky a volaním - kričaním „HORI“** **Povinnosti občanov**

pri vyhlásení požiarneho poplachu

- urýchlene opustiť po schodisku priestor, ktorý je požiarom ohrozený (najmä poschodie na ktorom požiar vznikol a vyššie) a zhromaždiť sa pred budovou,
- po príchode hasičskej jednotky plniť úlohy podľa pokynov veliteľa zásahu.

ZÁSADY PROTIPOŽIARNEJ BEZPEČNOSTI V OBYTNÝCH BUDOVÁCH (BYTOVÉ DOMY)

Požiare spôsobujú straty na životoch, poškodenia zdravia i závažné škody na majetku právnických osôb, fyzických osôb - podnikateľov a fyzických osôb (občanov). Preto je povinnosťou právnických osôb, fyzických osôb - podnikateľov a fyzických osôb (občanov) požiarom predchádzať a v prípade ich vzniku prispieť na ich zdoľávanie.

Prevažná väčšina požiarov v obytných budovách vzniká porušením povinnosti fyzických osôb (občanov) na úseku ochrany pred požiarom a vyplývajúcich protipožiarnej a bezpečnostných zásad v obytných budovách.

Základom účinnej ochrany pred požiarom je dôsledné dodržiavanie povinnosti fyzických osôb (občanov) na úseku ochrany pred požiarom a ich aktívna účasť na zabezpečovaní súvisiacich protipožiarnej preventívnych opatrení.

§ 6a zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov stanovuje, že:

Vlastník bytového domu, spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome a správca bytového domu^{5a)} sú povinní zabezpečiť pri správe bytového domu plnenie úloh ochrany pred požiarom, ktoré sa týkajú spoločných častí bytového domu a spoločných zariadení bytového domu, podľa § 4 písm. a) až c), g) až i) a k) až p), § 5 písm. a) až c), i) a j) a § 8 písm. f) s tým, že o splnení povinností podľa § 4 písm. a) vyhotoví technik požiarnej ochrany záznam. Obsah záznamu o vykonaní preventívnej protipožiarnej prehliadky a druhu dokumentácie pre bytové domy ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo citov. zákona. ^{5a)} Zákon č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov.

Obsahom týchto „Zásad“ sú základné povinnosti fyzických osôb (občanov) pri predchádzaní požiarov v obytných budovách a pri ich zdoľávaní, ktoré im vyplývajú zo **zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov.**

Pri predchádzaní požiarom sú fyzické osoby (občania) povinní najmä:

Konať tak, aby nedošlo k vzniku požiarov pri prevádzkovaní palivových spotrebičov, elektrotepelných spotrebičov, zariadení ústredného vykurovania a iných spotrebičov, pri skladovaní, ukladaní a pri používaní horľavých látok a pri manipulácii s otvoreným ohňom a pod., to znamená: zabezpečiť prevádzku tepelných spotrebičov (elektrických, plynových a pod.) tak, aby neodchádzalo k vzniku požiarov pri ich používaní, dbať o ich inštaláciu a používanie spôsobom určeným výrobcom, nepoužívať až do doby odborného odstránenia tepelné spotrebiče, na ktorých boli zistené nedostatky

umiestňovať iné horľavé látky v bezpečnej vzdialenosti od tepelných spotrebičov nenechať bez dozoru tepelné spotrebiče, ktorých technické vyhotovenie tento dozor vyžaduje

(napr. spotrebiče bez automatickej regulácie) nepripustiť, aby sa v blízkosti vykurovaných telies a iných tepelných spotrebičov nachádzali ľahko horľavé látky a materiály (papier, textil, drevo a pod.), nepoužívať na zakurovanie horľavé kvapaliny ako sú benzín, lieh, petrolej a pod. nefajčiť a nepoužívať otvorený oheň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru ako sú: povalové a pivničné priestory, nepoužívať na osvetlenie zápalky, sviečky a p.

udržiavať poriadok v pivniciach a na iných miestach, na ktorých môže dôjsť k vzniku požiaru alebo k sťaženiu zásahu hasičskej jednotky

udržiavať v bezchybnom stave elektrickú inštaláciu a zistenú poruchu nahlásiť (majiteľovi, správcovi), nepreťažovať elektrické obvody pripájaním nadmerného množstva elektrických spotrebičov a nevykonávať neodborné opravy a zásahy do všetkých elektrických zariadení neodhadzovať horľavé odpadky, drevo, ohorky z cigariet a iné horľavé a nehorľavé materiály do výťahovej šachty.

neskladovať rôznych materiálov na schodištiach, chodbách, podestách, pavlačiach a iných priestoroch, ktoré slúžia ako únikové cesty pre fyzické osoby (občanov) a zásahové cesty pre hasičskú jednotku

dbať na to, aby neodchádzalo k poškodzovaniu hasiacich zariadení, najmä požiarneho vodovodu (nástenných požiarnej hydrantov), požiarnej hadíc, prúdnic, prenosných hasiacich prístrojov a k ich používaniu na účely nesúvisiacich s ochranou pred požiarom

neskladovať rôznych (horľavých a nehorľavých) materiálov tak, aby v prípade vzniku požiaru tento znemožnil prístup k rozvodným zariadeniam elektrickej energie, plynu, vody alebo sťažil záchranné práce hasičskej jednotky

dbať na to, aby vetracie otvory pivničných priestorov boli vždy zasklené alebo zasieťované nevykonávať práce, ktoré môžu viesť k vzniku požiaru, ak nemajú odbornú spôsobilosť, ktorú požadujú pre vykonávanie takýchto prác osobitné predpisy (napr. zváranie)

dbať na zvýšenú opatrnosť pri skladovaní a používaní horľavých alebo iných požiarne nebezpečných látok (horľavých kvapalín, horľavých plynov, horľavých látok, chemikálií a pod.), ktoré môžu spôsobiť požiar (výbuch) alebo ho môžu ďalej rozširovať

dodržiavať vyznačené zákazy, plniť príkazy a pokyny týkajúce sa ochrany pred požiarom.

Okrem vyššie uvedených povinností, fyzická osoba (občan) nesmie:

Vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov

Zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu

Vyvolať bezdôvodne požiarne poplach, privolať bezdôvodne hasičskú jednotku alebo zneužívať linku tiesňového volania

V súvislosti so zdoľávaním požiarov sú fyzické osoby (občania) povinní najmä :

Vykonať nevyhnutné opatrenia na záchranu ohrozených fyzických osôb, evakuovať najmä deti, staršie a choré osoby, na to využiť chodby, schodištia a ostatné únikové cesty a prechody do vedľajších domov a pod.

Uhasiť vzniknutý požiar, ak je to možné dostupnými hasiacimi prostriedkami (voda, piesok, prenosné - pojazdné hasiace prístroje, vlhké prikrývky a pod.) alebo vykonať nevyhnutné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia, vznik požiaru bezodkladne ohlásiť na ohlasovňu požiaru alebo zabezpečiť jeho ohlásenie.

Zabezpečiť vetranie zadymených priestorov, chodieb, schodišť a ostatných únikových ciest slúžiacich na evakuáciu osôb pomocou ventilačných zariadení, oblokov a pod.

Poskytnúť osobnú pomoc hasičskej jednotky na výzvu veliteľa zásahu a riadiť sa ich pokynmi. Poskytnúť na výzvu veliteľa zásahu, veliteľa hasičskej jednotky, dopravné prostriedky, zdroje vody, spojovacie zariadenia a iné prostriedky na zdoľanie požiaru.

OHLASOVACIA POVINNOSŤ

PRIVOLANIE HASIČSKEJ JEDNOTKY

Pri ohlasovaní požiaru na integrovaný záchranný systém alebo ohlasovňu požiaru Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru (ORHaZZ) je potrebné hlásiť tieto údaje:

Názov a adresu obytnej budovy, v ktorej vznikol požiar

Názov priestoru, v ktorom vznikol požiar

Svoje meno, priezvisko

Číslo telefónu, z ktorého sa požiar ohlasoval

Po ohlášení požiaru treba počkať pri telefóne na spätné overenie údajov, ktoré vykoná integrovaný záchranný systém alebo operačné stredisko ORHaZZ.

Každá fyzická osoba (občan) musí bezodkladne ohlásiť vznik požiaru na ohlasovňu požiaru (č. tel. **150**, **112**, alebo iné tel. č. uvedené v požiarnej poplachových smerniciach), alebo zabezpečiť jeho ohlásenie.

Každá fyzická osoba (občan) musí oznámiť bez zbytočného odkladu príslušnému Okresnému riaditeľstvu Hasičského a záchranného zboru v Žiline požiar vzniknutý v objektoch, priestoroch alebo na veciach v jej vlastníctve alebo užívaní. **V prípade vzniku požiaru (pri hlásení požiaru) je potrebné uviesť :**

Uviesť, kde horí (presnú adresu – ulicu, č. domu a pod.).

Čo horí (definovať izba, pivnica, garáž a pod.).

Kto volá a odkiaľ volá (meno, priezvisko a miesto s kadiaľ volá, t. č.).

Uviesť ďalej napr. podrobnejšiu informáciu na ktorom poschodí, prípadne ďalšiu informáciu a vyčkať na spätný dotaz ohlasovne požiarom

Ak sa vznik požiaru ohlasuje z telef. verejného automatu, treba podľa možnosti počkať na príchod hasičskej jednotky.

V prípade neplnenia vyššie uvedených povinností môže Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v zmysle **§ 61 zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov** za priestupok na úseku ochrany pred požiarom uložiť:

pokarhanie pokutu

Pokarhanie alebo pokutu do 99 eur možno uložiť fyzickej osobe (občanovi), ktorá sa dopustí priestupku na úseku ochrany pred požiarom tým, že:

nedodržiava vyznačené zákazy alebo príkazy týkajúce sa ochrany pred požiarom alebo neobstaráva a neudržiava v použiteľnom stave hasiace prístroje alebo požiarne vodovody alebo iné vecné prostriedky ochrany pred požiarom,

neumožní alebo sťaží vykonanie preventívnej protipož. kontroly alebo iných opatrení na úseku ochrany pred požiarom,

neoznámí bez zbytočného odkladu príslušnému okresnému riaditeľstvu požiar, ktorý vznikol v objekte v jej vlastníctve alebo užívaní,

neumožní orgánom štátneho požiarneho dozoru vykonanie potrebných úkonov pri zisťovaní príčin vzniku požiarov,

poruší zásady bezpečnej prevádzky tepelných, elektrických, plynových a iných spotrebičov, nezabezpečí kontrolu a odborné preskúšanie komínov.

Pokarhanie alebo pokutu do 165 eur možno uložiť fyzickej osobe (občanovi), ktorá sa dopustí priestupku na úseku ochrany pred požiarom tým, že: nevykoná v určenej lehote opatrenia uložené obcou,

poškodí, odstráni, zneužije alebo inak zníži účinnosť požiarotechnických zariadení, požiarnej vodovodov, sťažuje k nim prístup alebo bezdôvodne vyvolá požiarne poplach,

neposkytne osobnú pomoc alebo vecnú pomoc v súvislosti so zdoľávaním požiaru, hoci je na to povinná na základe výzvy veliteľa zásahu,

nedodrží predpisy o skladovaní a manipulácii s horľavými látkami alebo nesprávnym skladovaním materiálov, znemožní prístup k rozvodným zariadeniam elektrickej energie, plynu a vody.

Pokarhanie alebo pokutu do 331 eur možno uložiť fyzickej osobe (občanovi), ktorá sa dopustí priestupku na úseku ochrany pred požiarom tým, že:

poruší príkazy alebo zákazy o manipulácii s otvoreným ohňom na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru alebo poruší zákaz fajčenia alebo svojím konaním spôsobí vznik požiaru,

neumožní hasičskej jednotke vstup na nehnuteľnosť pri zdoľávaní požiaru alebo inak sťaží vykonanie opatrení nevyhnutných na zdoľanie požiaru alebo pri záchranných prácach,

poruší rozhodnutie o vylúčení vecí z používania,

vykonáva činnosti, na výkon ktorých nemá osobitné oprávnenie alebo odbornú spôsobilosť, ktoré sa vyžadujú na výkon týchto činností,

nedodrží zásady protipožiarnej bezpečnosti pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru,

vypaľuje porasty bylín, kríkov a stromov alebo zakladá oheň v priestoroch alebo na miestach, kde by mohlo dôjsť k jeho rozšíreniu.